

Begränsad ordertillväxt och inget lyft i konjunkturen

Orderingången för teknikindustri i Sverige förbättras från hemmamarknaden men dämpas något från exportmarknaden. Sammantaget ökar därmed orderingången i närmast samma omfattning som under första kvartalet. Kapacitetsutnyttjandet ligger kvar på oförändrad nivå. Även bristen på ingenjörer är fortsatt oförändrad. Bristen på yrkesarbetare ökar däremot tydligt från en låg nivå.

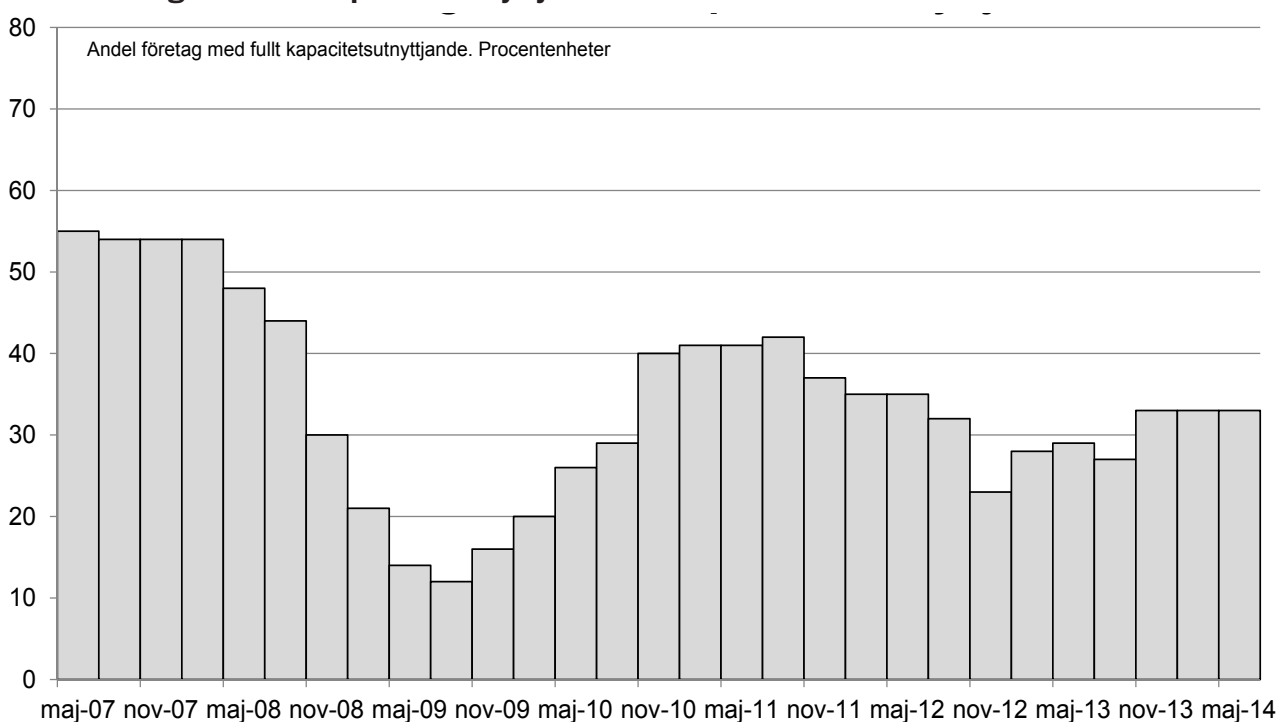
” Oförändrad ordertillväxt och oförändrat utnyttjande av produktionskapaciteten

Det är en splittrad bild av teknikindustrin under årets andra kvartal. Bil- och transportmedelsindustrin är fortfarande enda bransch med mer markant tillväxt. Något ökade order för Sveriges enskilt största exportbransch maskinindustrin är också positivt även om uppgången är i begränsad omfattning. Detta är en indikation på att den internationella investeringskonjunkturen bara långsamt förbättras efter över två år av närmast stagnation. Metallvaruindustrin är å andra sidan den enda delbransch som rapporterar en klart sämre efterfrågan. Underleverantörerna visar sammantaget på en fortsatt svag efterfrågan men även här är skillnaderna stora på olika områden.

Bristen på yrkesarbetare ökar tydligt från en låg nivå samtidigt som bristen på ingenjörer är kvar på samma nivå som under första kvartalet.

En fortsatt måttlig ökning i orderingången, minskad orderingång för underleverantörer, maskinindustrins långsamma återhämtning och ett oförändrat kapacitetsutnyttjande, visar sammantaget att det är fortsatt trögt i konjunkturen.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer

Orderläget

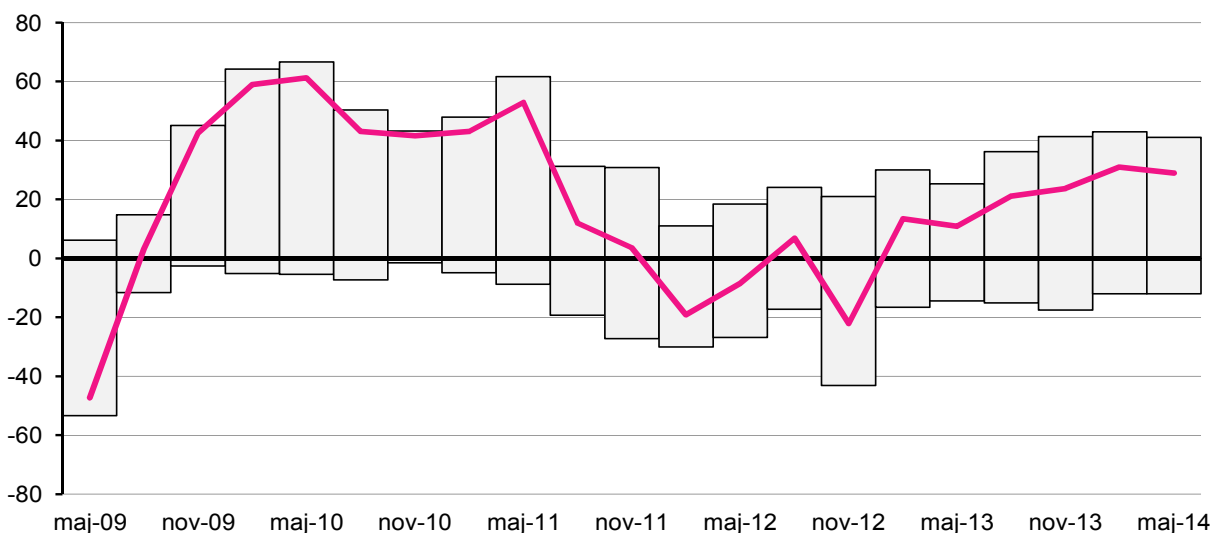
	Sverige	↗	-	↘	=	Export	↗	-	↘	=
➤ Metallvaruföretag										
feb-14	51%	22	64	14	8	49%	48	42	10	38
maj-14		20	60	20	0		10	62	28	-18
➤ Varav metallbearbetning										
feb-14		39	49	12	28		24	64	12	12
maj-14		29	27	44	-15		24	50	26	-2
➤ Maskinindustri										
feb-14	17%	18	68	14	4	83%	13	69	18	-5
maj-14		26	59	15	11		26	61	13	13
➤ Leverantörer till maskinindustri										
feb-14	43%	23	56	21	2	57%	44	43	14	30
maj-14		20	59	21	-1		17	71	12	5
➤ Leverantörer till tele- och elektroindustri										
feb-14	50%	33	52	16	17	50%	19	59	22	-3
maj-14		36	49	15	21		25	49	26	-1
➤ Instrumentindustri										
feb-14	8%	32	51	17	15	92%	41	15	44	-3
maj-14		17	54	29	-12		21	44	35	-14
➤ Bil- och transportmedelsindustri										
feb-14	13%	42	26	32	10	87%	65	32	3	62
maj-14		37	50	13	24		60	29	11	49
➤ Leverantörer till bilindustri										
feb-14	41%	28	34	38	-10	59%	24	64	12	11
maj-14		17	48	35	-18		15	59	26	-11
➤ Leverantörer till bygg och anläggning										
feb-14	30%	21	70	9	12	70%	5	51	43	-38
maj-14		9	73	18	-9		6	88	6	0
➤ 0-74 anställda										
nov-13	55%	35	48	17	19	45%	39	45	16	23
feb-14		37	42	21	16		21	53	26	-5
➤ 75-150 anställda										
feb-14	48%	29	58	13	17	52%	23	64	13	9
maj-14		22	54	24	-2		31	51	18	13
➤ 151-500 anställda										
feb-14	40%	24	73	4	20	60%	39	53	8	31
maj-14		26	59	15	11		40	45	15	25
➤ 501- anställda										
feb-14	12%	26	48	26	0	88%	47	41	12	35
maj-14		25	64	11	14		39	51	10	29
Teknikföretag totalt										
feb-14	20%	27	52	22	5	80%	43	45	12	31
maj-14		29	56	15	14		41	47	12	29
Teknikföretag leverantörer totalt										
feb-14	37%	26	52	22	3	63%	19	59	22	-2
maj-14		15	62	23	-8		14	71	15	-1

► MARGINELL DÄMPNING I EXPORTORDER – NÅGOT STARKARE HEMMAMARKNAD

Orderingången för teknikindustri i Sverige förbättras från hemmamarknaden men dämpas något från exportmarknaden. För underleverantörer sammantaget minskar däremot orderingången något från hemmamarknaden och är oförändrad från exportmarknaden. Bland leverantörerna är samtidigt skillnaderna stora. Hemmaorder för leverantörer till elektroindustrin ökar för femte kvartalet i rad, medan exportorderna här är mer oförändrade för andra kvartalet i rad. Leverantörer till bilindustrin rapporterar minskad orderingång från såväl hemma- som exportmarknad vilket delvis är en effekt av tidigare tillfälligt hög aktivitet i Europas lastbilsindustri. Leverantörer till maskinindustrin redovisar en dämpning i exportorder och fortsatt oförändrad ordervolymer från hemmamarknaden.

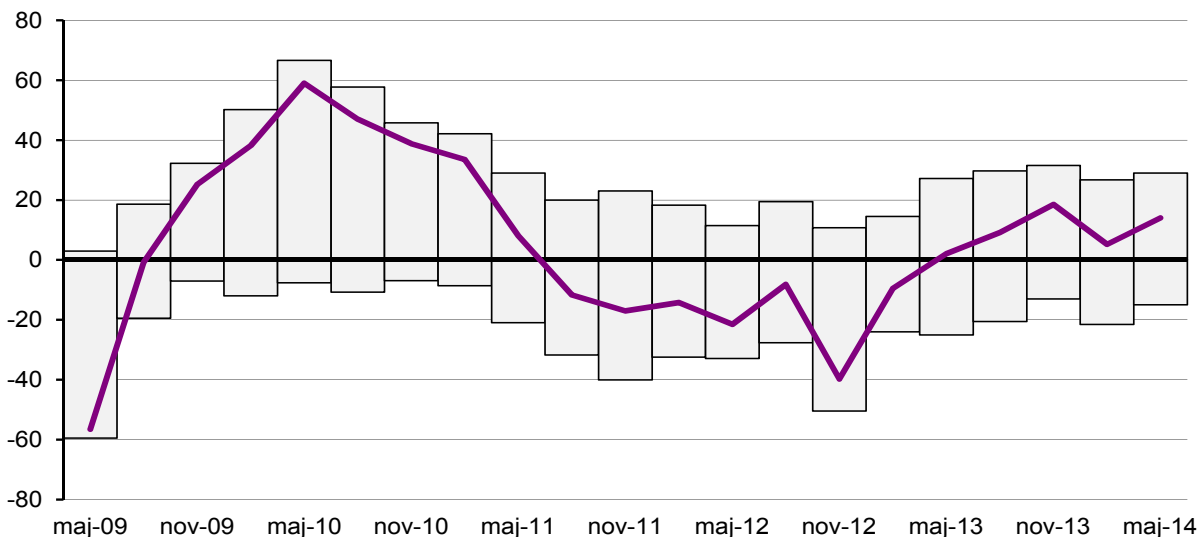
” Fortsatt ökade exportorder, hemmamarknaden lite starkare.

Exportorder ökar närmast i oförändrad takt under andra kvartalet...

Andel teknikföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och något starkare på hemmamarknaden

Andel teknikföretag (viktat med storleken på hemmaförsäljningen) som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► BIL- OCH TRANSPORTMEDELSINDUSTRIN

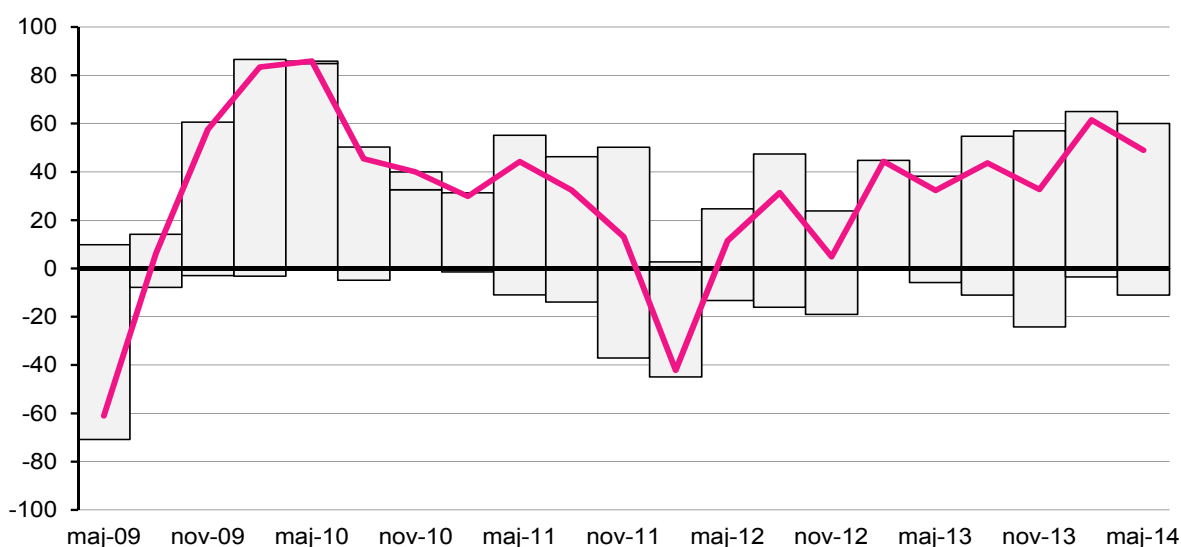
Bil- och transportmedelsindustrin redovisar ökad orderingång i god takt, nu för sjätte kvartalet i rad. Exportorder ökar i fortsatt relativt hög omfattning även om takten avtagit något jämfört med första kvartalet. Samtidigt rapporterar företagen återigen en starkare orderingång från hemmamarknaden.

Den ökade orderingången har inneburit att företagen också redovisar ett lite mer positivt utfall i synen på orderstocken. Vart femte företag anser orderstocken som stor mot drygt vart tionde företag tidigare. I stort sett oförändrat vart femte företag anser däremot orderstocken som mindre än normalt.

Teknikföretagens konjunkturindex för transportmedelsindustrin har förbättrats vilket indikerar att produktionsnivån kan stiga under andra kvartalet.

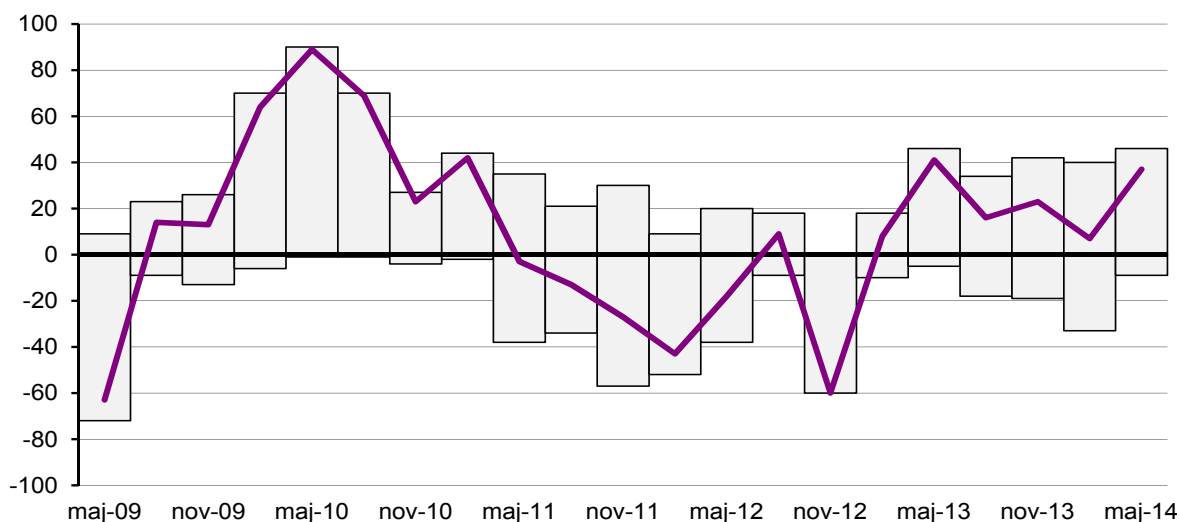
” Exportorderna ökar i god takt. Förbättring hemma.

Ordertillväxten i bil- och transportmedelsindustrins fortsätter i god fart...

Andel bil- och övriga transportmedelsföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och nu uppåt även på hemmamarknaden

Andel bil- och övriga transportmedelsföretag (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► LEVERANTÖRER TILL BILINDUSTRIN

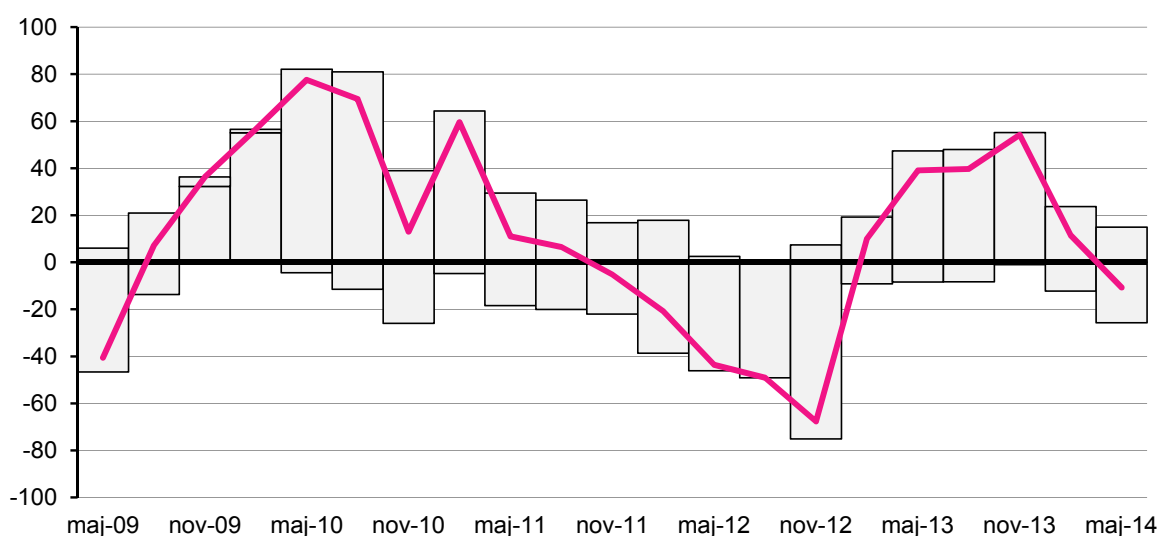
Första kvartalets dämpade ökningstakt i ordergång för leverantörer till bilindustrin har följts av en direkt minskning. Företagen rapporterar en minskad ordergång både från export- och hemmamarknad. Här uppfattas hemmamarknaden som klart sämre än för exportmarknaden. Hemmaorder minskar nu för andra kvartalet i rad.

Omdömet rörande orderstocken visar små förändringar men med ett visst missnöje då vart femte företag anser orderstocken som större än normalt. Siffran kan jämföras med att vart tredje företag anser den som mindre än normalt.

Teknikföretagens konjunkturindex för leverantörer till bilindustrin försämras något jämfört med första kvartalet. Detta indikerar en något lägre produktionsnivå under andra kvartalet jämfört med föregående kvartal.

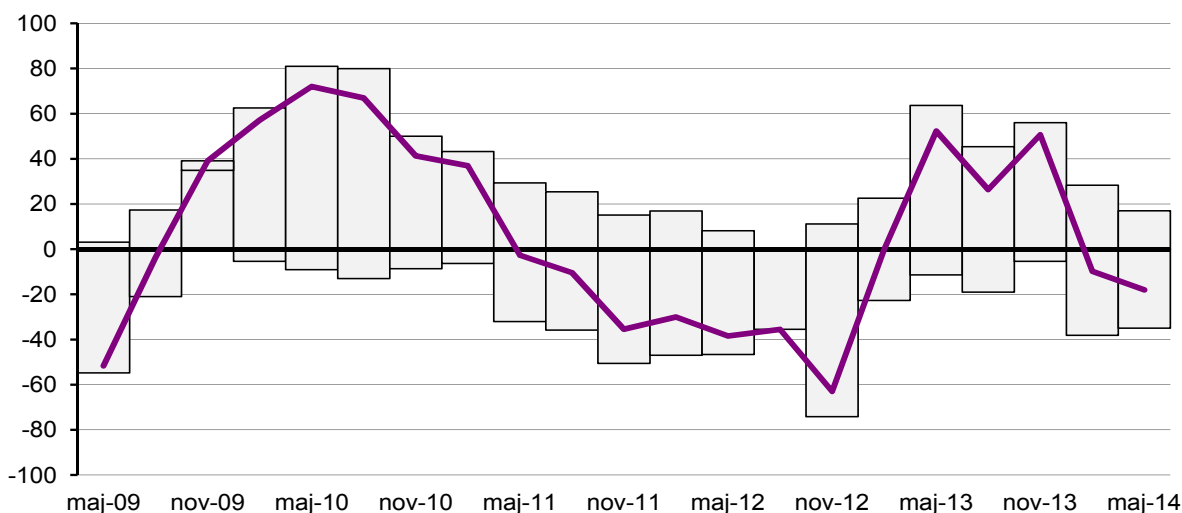
” Minskad ordergång för leverantörer till bilindustrin.

Exportorder för bilindustrins leverantörer minskar...

Andel leverantörer till bilindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och fortsätter nedåt på hemmamarknaden

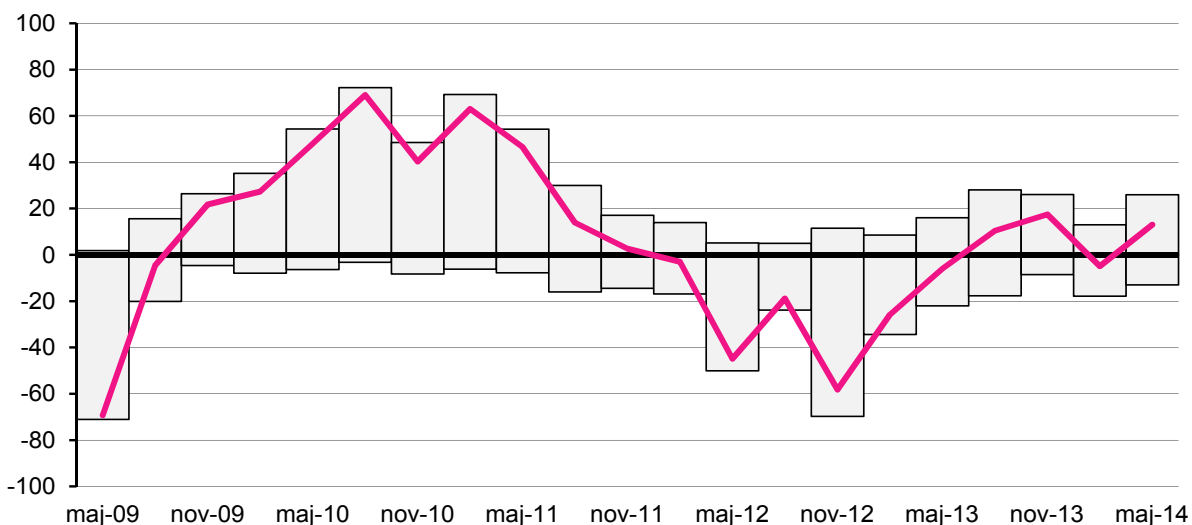
Andel leverantörer till bilindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► MASKININDUSTRIN

Efter en svag inledning på 2014 har exportorderingen något förbättrats något för maskinindustrin. Vi tolkar detta som att den i över två år svaga internationella investeringskonjunkturen har stabiliserats. Positivt är också att maskinindustrin på motsvarande sätt redovisar en lite högre ökningstakt i hemmaorder. Teknikföretagens konjunkturindex för maskinindustrin är däremot kvar på samma nivå som första kvartalet. Därmed förväntas inte heller någon större ökning i produktionsnivån under andra kvartalet. Delbranschen maskiner för andra tillverkande industrier visar en ökad ordergång från hemmamarkanden för första gången på ett år. Vanligtvis är detta en indikator på att industrins samlande investeringar i Sverige börjar öka framöver.

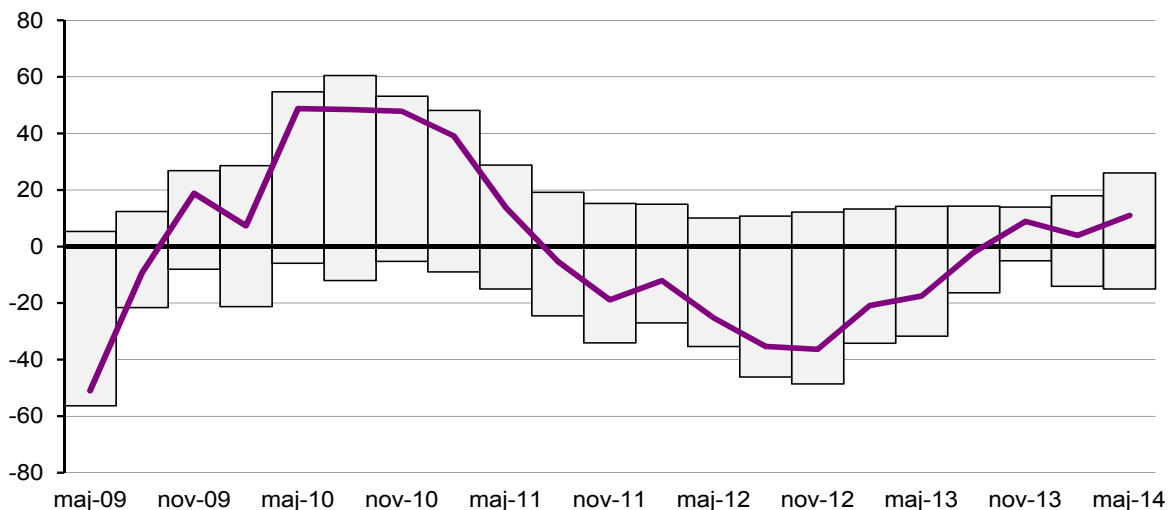
” Efterfrågan ökar något för maskinindustrin.

Maskinindustrins ordergång på export ökar...

Andel maskinföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och så även på hemmamarknaden

Andel maskinföretag (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att ordergången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► LEVERANTÖRER TILL MASKININDUSTRIN

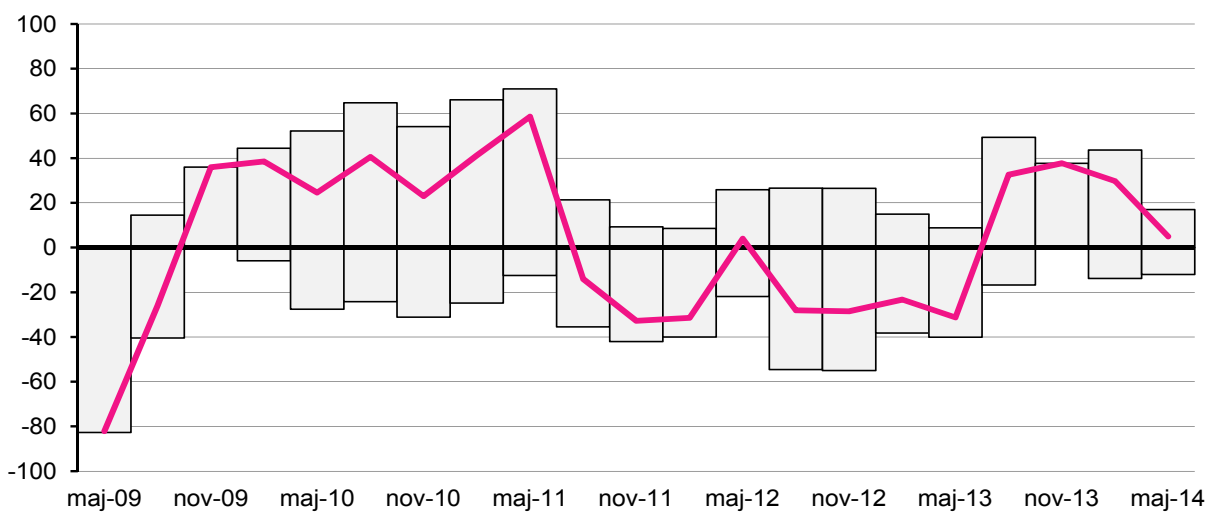
Orderingången för leverantörer till maskinindustrin har dämpats och är sammantaget i stort sett oförändrad under andra kvartalet.

Orderingången från hemmamarknaden fortsätter att vara oförändrad samtidigt som exportorderingången efter tre kvartal av relativt omfattande ökning stagnerar.

Företagens negativa syn på orderstocken kvarstår. En tiondel av företagen anser orderstocken som större än normalt medan oförändrat höga 40 procent anser orderstocken som mindre än normalt.

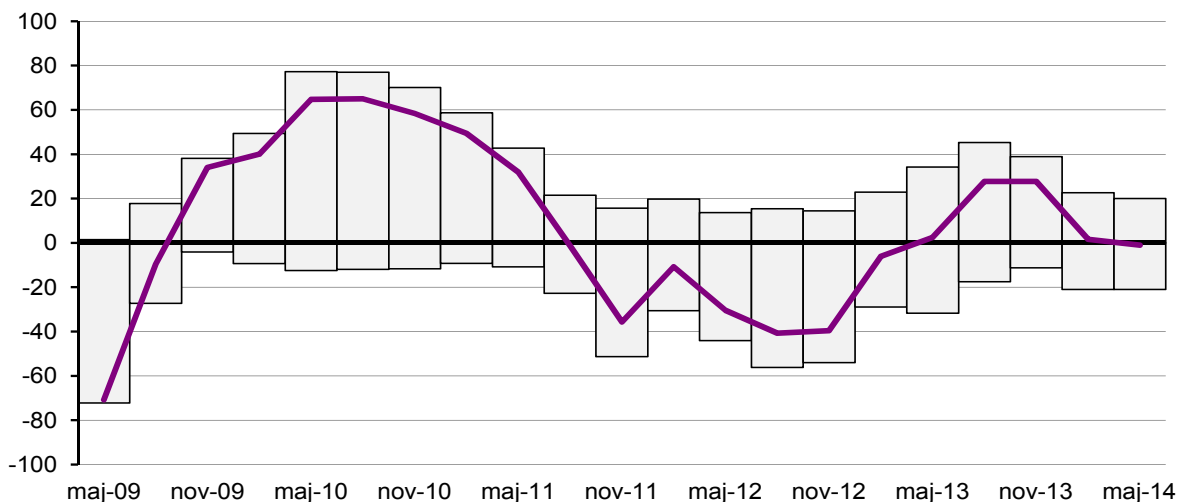
” Låg efterfrågan för leverantörer till maskinindustrin.

Exportorder för leverantörer till maskinindustrin dämpas...

Andel företag som levererar till maskinindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och ordernivån oförändrad på hemmamarknaden

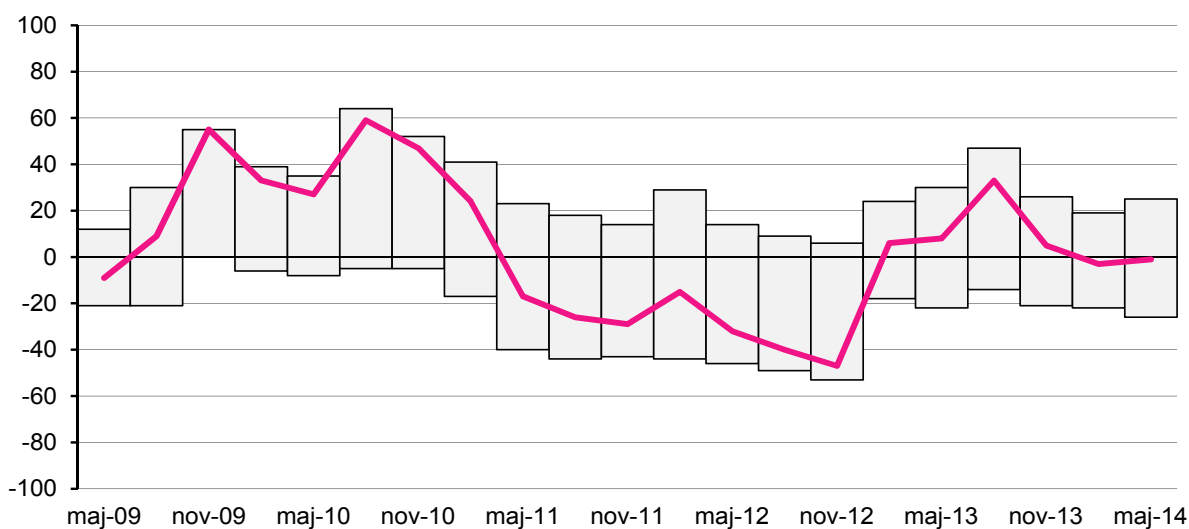
Andel företag som levererar till maskinindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att orderingången från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► **LEVERANTÖRER TILL TELE- OCH ELEKTROINDUSTRIN, INSTRUMENTINDUSTRIN SAMT TILLVERKARE AV ELMASKINER**

Orderingången från hemmamarkanden för leverantörer till tele- och elektroindustri ökar i ungefär samma omfattning som under första kvartalet. Ordervolymer från exportmarknaden är fortsatt oförändrad. Däremot är efterfrågan högre från hemmamarknaden och företagen har här redovisat ökad orderingång i jämn takt det senaste året. Orderingången för instrumentindustrin minskar och har tilltagit. Tillverkare av elmaskiner redovisar i stort sett oförändrade exportorder jämfört med tidigare. Detsamma gäller också order från hemmamarknaden.

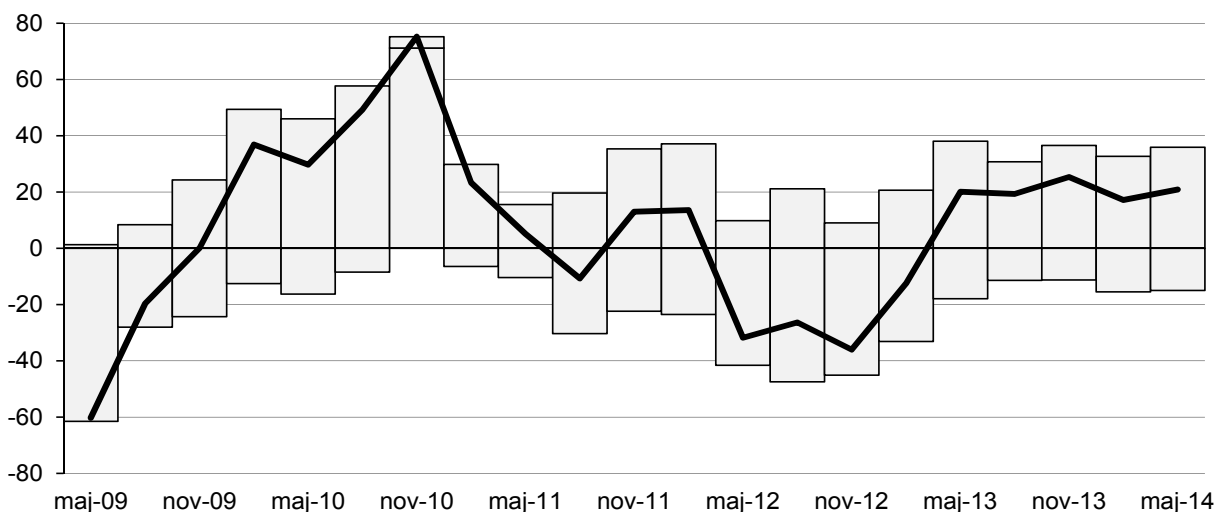
” Fortsatt ökade hemmaorder för leverantörer till tele- och elektroindustrin, minskade ordervolymer för tillverkare av instrument.

Fortsatt oförändrade exportorder för leverantörer till tele- och elektroindustrin...

Andel leverantörer till tele- och elektronikindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången från exportmarknaden det senastekvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat).
Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och hemmamarknaden växer i samma takt som tidigare

Andel leverantörer till tele- och elektronikindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att orderingången från hemmamarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat).
Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

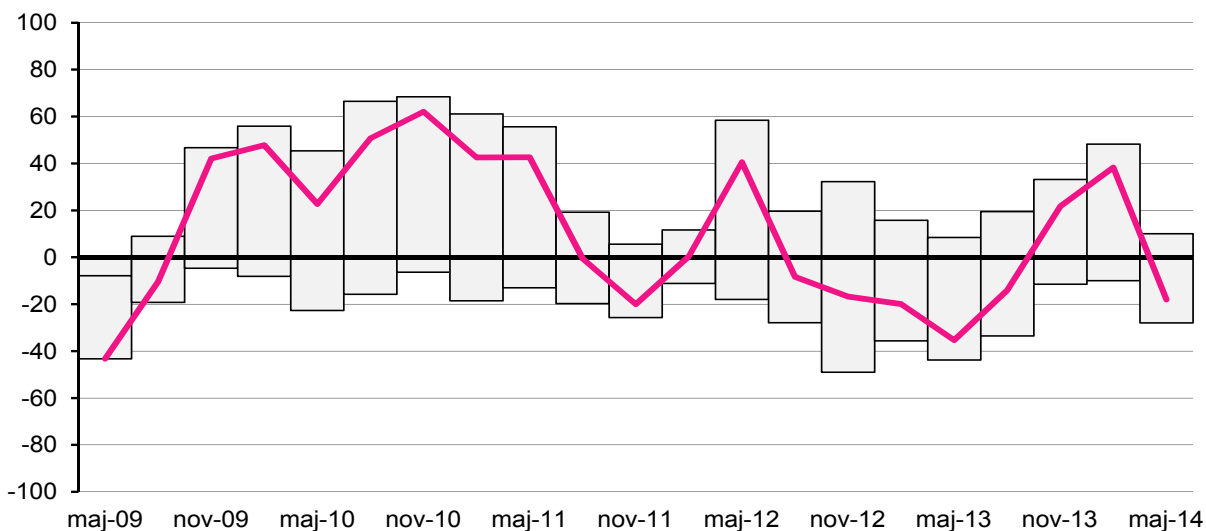
► METALLVARUINDUSTRIN OCH METALLBEARBETANDE FÖRETAG

Efter två kvartal av ökad ordergång minskar nu ordergången för metallvaruindustrin. Det är exporten som visar en klar minskning. Ordergången från hemmamarknaden rapporteras som mer oförändrad vilket är en försvagning jämfört med de närmast två föregående kvartalen. Missnöjet med storleken på orderstocken har i linje med den svagare ordergången ökat. Drygt 40 procent anser orderstocken som mindre än normalt mot knappt 30 procent föregående kvartal.

Renodlade metallbearbetande företag, d.v.s. de företag som främst utför fräsning, borrar, omformning, ytbehandling m.m., rapporterar en klar försämring i efterfrågan. Efter knappt ett år med ökad ordergång i varierande grad rapporterar företagen minskad ordergång, främst på hemmamarknaden. Missnöjet rörande orderstocken har ökat och allt fler anser den som mindre än normalt.

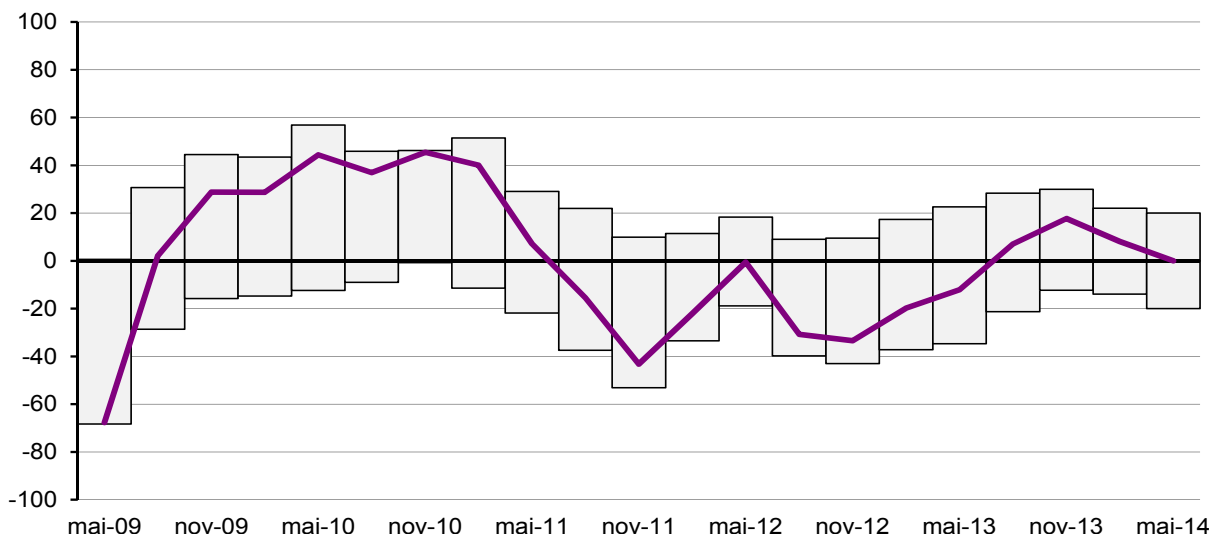
” Minskad ordervolym i metallvaruindustrin.

Exportorder för metallvaruföretag minskar...

Andel metallvaruföretag (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att ordergången (säsongrensad) från exportmarknaden ökat (+) resp. minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...och dämpas på hemmamarknaden

Andel metallvaruföretag (viktat med storleken på hemmarknadsförsäljningen) som anger att ordergången (säsongrensad) från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

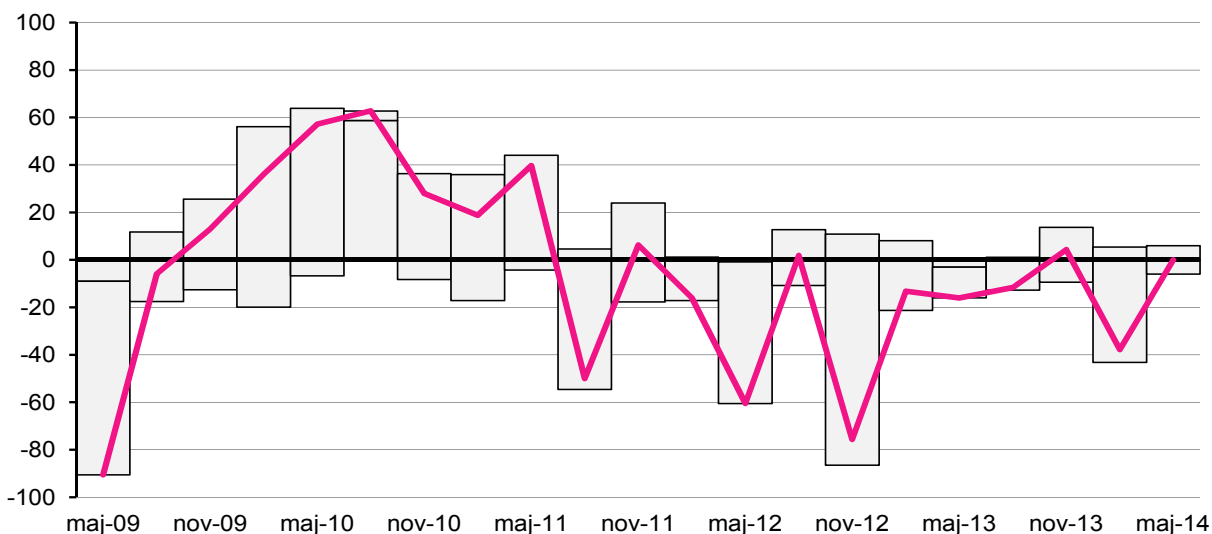
► LEVERANTÖRER TILL BYGG- OCH ANLÄGGNINGSINDUSTRIN

Efterfrågan för leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin är fortsatt svag. Hemmaefterfrågan minskar nu något efter en ökning under de närmast två föregående kvartalen. Positivt är i sammanhanget att orderingången från exportmarknaden nu är oförändrad jämfört med en omfattande minskning under första kvartalet.

Missnöjet med orderstocken är fortsatt relativt utbrett. Endast vart tionde företag anser orderstocken som stor mot drygt 40 procent som anser den som mindre än normalt.

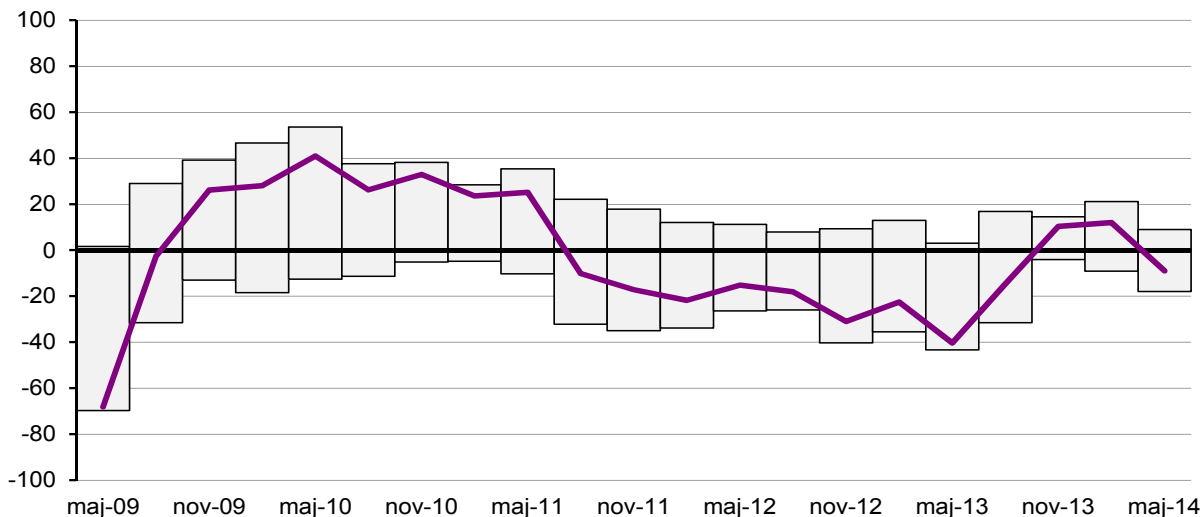
” Något minskad orderingång för leverantörer till byggindustri.

Oförändrad exportordervolym för leverantörer till bygg- och anläggningsindustri...

Andel leverantörer till byggindustrin (viktat med storleken på exportförsäljningen) som anger att orderingången (säsongrensat) från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

...men nedåt på hemmamarknaden

Andel leverantörer till byggindustrin (viktat med storleken på hemmamarknadsförsäljningen) som anger att orderingången (säsongrensat) från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer.

► BRISTEN PÅ YRKESARBETARE ÖKAR FRÅN LÅG NIVÅ

Efterfrågan på yrkesarbetare ökar tydligt, men från mycket låga nivåer. Totalt rapporterar 15 procent av företagen brist på yrkesarbetare mot endast nio procent av företagen under årets första kvartal. I stort sett ökar bristen i samtliga delbranscher och grupper av leverantörer. Det är bara transportmedelsindustrin som rapporterar en marginell minskning. Bristen har blivit jämförelsevis hög i metallvaruindustrin och för leverantörer till tele- och elektroindustrin där vart fjärde respektive knappt var tredje företag rapporterar brist på yrkesarbetare.

Bristen på **ingenjörer** ligger sammantaget kvar på samma nivå, nu för tredje kvartalet i rad. Det är här 17 procent av företagen som anger brist. Även här har efterfrågan ökat i metallvaruindustrin från låga nivåer och på liknande sätt i instrumentindustrin. Övriga förändringar i efterfrågan på ingenjörer är små. Behovet är fortfarande högst för tillverkare av investeringsvaror som i maskinindustrin och för tillverkare av elmaskiner. Inom transportmedelsindustrin rapporterar i stort sett oförändrat runt vart tionde företag brist på ingenjörer.

Andel företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer

	Metall- varu- företag	Maskin- ind.	Lev. till maskin- ind.	El- maskiner	Lev. till tele- och elektroind.	Instru- mentind.	Bil- och transport medel	Lev. till bilind.	Lev. totalt	Teknik- företag totalt
Yrkesarbetare										
nov-13	13	9	13	6	9	18	13	11	12	11
feb-14	12	8	13	0	12	5	10	11	11	9
maj-14	25	10	19	11	30	6	9	13	19	15
Tekniker/Ingenjörer										
nov-13	14	21	19	13	17	32	9	16	15	17
feb-14	11	25	16	23	23	5	10	12	16	17
maj-14	15	22	14	24	20	12	9	14	15	17

Kapacitetsutnyttjandet

► OFÖRÄNDRAT

Oförändrat en tredjedel av företagen rapporterar att de utnyttjar sin produktionskapacitet fullt ut, vilket är samma låga andel som både första kvartalet i år och sista kvartalet i fjol. Den samlade bilden är därmed att konjunkturen sammantaget varit närmast oförändrad det senaste halvåret.

Det är bara metallvaruindustrin och leverantörer till maskinindustrin som rapporterar ett högre utnyttjande under andra kvartalet. Samtidigt minskar utnyttjandet för tillverkare av elmaskiner och även från en jämförelsevis hög nivå i instrumentindustrin.

I övrigt är det små förändringar, både för delbranscherna och för leverantörsgupper. Leverantörer till bilindustrin redovisar dock en tydlig tillbakagång de senaste kvartalen, en nedgång som följer den tillbakagång i orderingången som också dessa leverantörsföretag rapporterat.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

	maj	feb	nov
	-14	-14	-13
Metallvaruföretag	37	30	28
Leverantörer till bygg- och anläggning	32	32	28
Maskinindustri	30	32	30
Leverantörer till maskinindustri	33	31	34
Elmaskiner	30	37	26
Leverantörer till tele- och elektro	39	41	43
Instrumentindustri	57	61	62
Bil- och transportmedelsindustri	33	33	42
Leverantörer till bilindustri	23	26	36
Leverantörer sammantaget	31	32	34
Totalt teknikföretag	33	33	33

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Anders Rune, 08-782 08 36, anders.rune@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Beställning av tryckt exemplar:

www.teknikforetagen.se

Teknikföretagen

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
– TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**

Box 5510, 114 85 Stockholm | 08-782 08 00 | www.teknikforetagen.se